

بسم الله الرحمن الرحيم

مهدویت در عصر جهانی: امید منفعلانه و حضور فعال

حمید رضا آیت اللهی

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

در بخش اول مقاله، ویژگی قرن ۲۱ یعنی افول اومانیسیم غالب در ۴ قرن پیش بررسی می شود که می تواند حول موضوعات زیر باشد:

- ۱- پایان مدرنیسم و نقد بنیادی مدرنیته که در قالب نقد اومانیسیم، سکولاریسم و فناوری مطرح شده است.
- ۲- اهمیت یافتن بحران زیست محیطی و توجه روز افزون به اخلاق زیستی و نگرانی از سرنوشت پیش روی بشریت از این بابت.
- ۳- رشد فزاینده توجه به زندگی دینی.
- ۴- حضور فعال تر ادیان بویژه اسلام در کل جهان.
- ۵- بیداری اسلامی در میان مسلمانان.

در بخش دوم مقاله، تمایز بین جهانی شدن به عنوان فرآیند گریزناپذیر در توسعه پر شتاب زندگی بشری، و جهانی سازی (و غربی سازی و امریکایی سازی) به عنوان ایدئولوژی ای که درصدد است خود و ارزشهای منطقه ای اش را بر سایر مردم جهان تحمیل کند تحلیل خواهد شد. در خصوص جهانی شدن بر گریز ناپذیری فرآیند و حضور منفعلانه ما در عصر جهانی تاکید خواهد شد؛ در حالی که نشان داده خواهد شد که جهانی سازی می تواند نشانه ای بر امکان تاثیر گذاری ما در فرآیند جهانی شدن و توانایی ما در حضور فعال جهانی در عالم معاصر باشد.

در بخش سوم مقاله، ۱۲ فرصت و ۱۰ تهدید جهانی شدن برای ادیان بر شمرده خواهد شد و نقش خاص اسلام در قبال این فرصت ها و تهدیدها بررسی خواهد گردید.

در بخش اصلی و پایانی مقاله، تحلیلی دو وجهی از مهدویت ارائه خواهد گردید: جنبه ای منفعلانه و جنبه ای فعال. وجه انفعالی امید به آینده ای پر از عدل و داد است، همان که نشانه های بسیاری در فرآیند جهانی شدن بر آن دلالت می کند. وجه فعالانه آن بر حضور فعالانه ما در عصر جهانی تاکید دارد تا راه را برای دولت عدل امام مهدی (عج) هموار سازیم. در این مسیر چالشی اساسی با ارزشهای تحمیلی امپریالیسم سکولار و راهبران جهانی اش خواهیم داشت.

نهایتاً بر امیدهای ما از یک طرف و وظایفمان از طرفی دیگر به عنوان رسالت محوری انتظار امام مهدی (عج) تمرکز خواهد شد.